

PLATFORMPRAKTIJKONTWIKKELING.NL

ONDERZOEK IN HET EDUCATIEVE DOMEIN

BOEKBESPREKING

De Nieuwe Meso: maart 2022

10-14 onderwijs

door: Willem de Vlaming

In het maartnummer van De Nieuwe Meso staat '10-14 onderwijs' centraal.

Een reeds lang bestaand vraagstuk is dat van kansen(on)gelijkheid en het selectiemoment voor het vervolgonderwijs na het primair onderwijs.

Een van de belangrijkste drijfveren achter 10-14-onderwijs is het vroege moment van selectie doorbreken en daarmee de kloof tussen po en vo dichtert. 10-14-onderwijs zoekt een oplossing voor de 'systeemscheiding' en de gevolgen daarvan voor de leerlingen en wil de weg banen voor een natuurlijke overgang

van po naar vo. Dit is niet eenvoudig aangezien de scheiding tussen PO en VO heel diep geworteld is in alle aspecten van het onderwijssysteem in Nederland, en ook heel kenmerkend is voor dat systeem

Ongeveer tien jaar geleden is het initiatief voor 10-14 onderwijs gestart. Inmiddels kent Nederland ruim 30 pilotscholen en projecten, en dit aantal zal de komende jaren nog verder groeien.

— WWW.PLPO.NL —

Citeren als: Vlaming, W. de (2022). *BOEKBESPREKING De Nieuwe Meso maart 2022*. Op: PlatformPraktijkontwikkeling.NL. Utrecht: WOSO

PlatformPraktijkontwikkeling.nl
Onderzoek in het Educatieve Domein

In het themadeel van deze 'De Nieuwe Mesos staat de vraag centraal of 10-14 onderwijs vooral gebaat is bij een stelselwijziging om de vernieuwing te borgen, of juist niet om zo de initiatieven in de praktijk volop de ruimte te geven.

Docenten uit enkele pilotscholen, de inspectie, een van de kwartiermakers en onderzoekers belichten verschillende aspecten van deze vernieuwingsbeweging in het onderwijs. Dit geeft een gevarieerd beeld van de huidige stand van zaken, maar ook van de mogelijke doorontwikkeling van 10-14 onderwijs.

De bijdragen rond het thema '10-14' onderwijs zijn:

- *Inleiding 10-14-onderwijs: volop in ontwikkeling:* Puk Witte, Tanja de Ruijter en Klaas Pit
- *Het hoe, wat en waarom van 10-14-onderwijs:* Puk Witte
- *Verskillende routes naar gelijke kansen 10-14-initiatieven voor selectieprocessen en tegengaan van segregatie:* Anne Luc van der Vegt
- *Inspectie van het Onderwijs doet onderzoek In gesprek met Mark Oortwijn:* Puk Witte en Tanja de Ruijter
- *Van kwartiermaken naar lerend netwerk In gesprek met Lenie van Lieferloo:* Puk Witte en Tanja de Ruijter
- *Junioren leren bij Academie Tien door tot hun 18e:* Tanja de Ruijter en Jitske Brinkman
- *Onderwijsroute 10-14 door de ogen van drie ervaringsdeskundigen:* Annelies Robben

Puk Witte schrijft dat er nu, na 10 jaar eigenlijk geen sprake meer is van een experiment 10-14 onderwijs, maar van doorontwikkeling van een inmiddels verankerde praktijk, met een grote diversiteit aan invullingen van dat onderwijs. Er is geen blauwdruk voor de inrichting en vormgeving van het 10-14 onderwijs en er is grote diversiteit in visies en doelen. In haar bijdrage werkt zij dat verder op heldere en interessante wijze uit.

Anne Luc van der Vegt kijkt naar het 10-14 onderwijs vanuit het perspectief van het tegengaan van kansongelijkheid en segregatie in het onderwijs. Omdat geen twee kinderen gelijk zijn, draait alles om maatwerk —

ook in de leerroutes die zij volgen. Vroege selectie draagt bij aan segregatie, zo stelt zij, en het uitstellen van selectie is mogelijk bevorderlijk voor de integratie. Zij constateert echter dat in de praktijk de 10-14-initiatieven nogal van elkaar verschillen en daarmee ook het bevorderen van gelijke kansen door een latere schoolkeuze en voor het bewust tegengaan van segregatie.

In de bijdrage van Tanja de Ruijter wordt nader gekeken naar de rol van de Inspectie van het Onderwijs bij onderwijsinitiatieven als 10-14 onderwijs en het onderzoek van de onderwijsinspectie rond twee centrale onderzoeksvragen:

1. Hebben de 10-14-initiatieven voldoende randvoorwaarden ingericht om hun 10-14-doelen te realiseren en onderwijs van voldoende kwaliteit te bieden?
2. Hoe kunnen we effectief toezicht houden op 10-14 onderwijs? Wat is er vanwege het sector-doorbrekende karakter van 10-14-onderwijs mogelijk en welke belemmeringen zijn er gelet op de huidige wet- en regelgeving?

Witte en De Ruijter hebben verder gesproken met één van de kwartiermakers van het 10-14 onderwijs en kijken zij terug op: a) de vragen die centraal stonden bij het begin van het 10-14 onderwijs: Wat is het pedagogisch concept dat hoort bij een goede overgang PO-VO?, en hoe doen beide sectoren dit samen? En b) de gekozen aanpak bij de ontwikkeling van de 10-14 praktijk: een lerend netwerk in plaats van een blauwdruk-implementatie.

De Ruijter en Brinkman interviewen enkele medewerkers van Academie Tien over hun onderwijspraktijk — een initiatief van 10-14 onderwijs dat zich zo heeft ontwikkeld, dat het nu doorloopt tot 18.

Annelies Robben heeft zelf onderzoek gedaan naar de sociale winst en waarde van 10-14 onderwijs in Zwolle en beschrijft samen met twee leerlingen de dagelijkse praktijk op hun school.

Willem de Vlaming

De Nieuwe Meso, maart 2022, jaargang 9, nummer 1. 70 pagina's

De Nieuwe Meso is een vakblad voor schoolleiders en -bestuurders en wil van betekenis zijn voor leidinggevenden en bestuurders in het primair en voortgezet onderwijs en in het middelbaar beroepsonderwijs en teamleiders tot en met bestuursvoorzitters die graag lezen over onderwerpen waarmee zij in hun dagelijkse werk mee te maken hebben.

Losse nummers te downloaden voor € 5,95 Losse artikelen € 1,95 of soms gratis
<https://www.denieuwemeso.nl/>
Uitgeverij: Kloosterhof <https://www.kloosterhof.nl/>